

Iloimantsin ort. seurakunta
isä Ioannis Lampropoulos
kirkkoherra
050 357 3675
ioannis.lampropoulos@ort.fi

LAUSUNTO

1 (4)

27.8.2019

Suomen ortodoksinen kirkollishallitus
Karjalankatu 1
70110 Kuopio

Asia: Iloimantsin ortodoksinen seurakunnan lausunto alla mainittuun lausuntopyyntöön

Suomen Ortodoksinen Kirkollishallituksen lausuntopyyntö seurakuntien seurakunnanneuvostoille ja luostareiden johtokunnille: Dnro:33/01/2018

Iloimantsin Ortodoksinen Seurakunnan Seurakunnanneuvosto pyynnöstä lausuu esitetystä kiinteistötyöryhmän raportista seuraavaa:

1. Kiinteistötietotaulukon A-sarakkeessa rastilla merkityn kirkon rahoituksella ylläpidettävän 72 rakennuksen rakennuskannan teknisten- ja hallinnollisten palvelujen keskittämisestä palvelukeskuksen kiinteistötoimelle. Seurakuntia pyydetään lausumaan esitetystä toimintamallista ja sen toteuttamisesta.

Iloimantsin ortodoksinen seurakunta toteaa kiitollisena, että Suomen ortodoksinen kirkko ottaa kantaakseen kiinteistövastuun Iloimantsin Pyhän Profeetta Elian kirkon ja Hattuvaaran tsasounan osalta. Molemmat pyhäköt ovat kulttuurihistoriallisin perustein suojeltuja rakennuksia ja niihin kohdistuvat korjaukset ja muut ylläpitotoimenpiteet saanevat näin ollen kirkon taloudellista tukea.

Kiinteistötyöryhmän raportista ei ilmene, millä rahoituksella kirkko tulee ylläpitämään raportissa mainittuja 72 kiinteistöä. Tämänhetkisillä keskusrahastomaksuilla ei ole mahdollista rahoittaa noin suuren kiinteistömäärän ylläpitoa. Raportista ei myöskään käy ilmi, mille taholle tilitetään ne tulot, jotka kertyvät kirkon omistukseen siirtyvistä pyhäköistä. Epäselväksi jää, tilitetäänkö ne kirkon vai paikallisen seurakunnan kassaan.

2. Kiinteistötietotaulukon osalta tietojen oikeellisuudesta sekä toimenpide-esityksistä rakennuksittain eriteltyinä niiden rakennusten osalta, joihin seurakunta haluaa esittää huomioita. Kaikki toimenpide-ehdotuksiin liittyvät huomiot tulee perustella huolellisesti sekä tarkastella seurakunnan toiminnan kannalta kestävästi.

Iloimantsin ortodoksinen seurakunta on korjannut ja täydentänyt lausuntoon seurakunnan rakennusten osalta raportista puuttuneet tiedot.

27.8.2019

Mutalahden tsasouna

Seurakunta esittää, että Mutalahden tsasounasta ei luovuta vaan se siirretään toimenpidekategoriaan 2, vaikka alue jäsenmäärältään onkin kategoriassa 4. Mutalahden tsasounan ympärillä asuva yhteisö on kantanut ja edelleen kantaa rukoushuoneen hoitovastuun. Rakennus on käyttökunnossa eikä se vaadi merkittäviä investointeja seuraavan 10 vuoden aikana. Kaikki korjaukset on tehty talkootyönä ja rahoitettu lahjoituksilla. Pyhäköstä luopuminen olisi suuri menetys sen ympärillä elävälle ortodoksiyhteisölle. Niin kauan kun Mutalahden tsasounan ympäristössä elää aktiivinen yhteisö, joka huolehtii omasta pyhäköstään, ei ole tarvetta keskustella siitä luopumisesta tai omistuksen muuttamisesta. Tsasouna edustaa jälleenrakennusajan arkkitehtuuria ja se on ympärillä asuvien ihmisten toimesta ja heidän työllään aivan esimerkillisesti pidetty hyvässä kunnossa. Seurakunnan taloudellinen panostus kiinteistöjen ylläpitokuluihin on vähäinen. Mutalahden tsasounan kiinteistömenot vuonna 2018 olivat 689 €. Toimintatulot olivat 441 €. Seurakunnan nettomeno Mutalahden tsasounan osalta oli 248 €.

Huhuksen tsasouna

Huhuksen tsasouna palvelee Huhuksen kylän sekä ortodoksisen että luterilaisen kirkon jäseniä. Seurakunta esittää, että Huhuksen tsasounasta ei luovuta tässä vaiheessa vaan se siirretään toimenpidekategoriaan 3. Keväällä 2018 seurakunta on käynyt neuvotteluja Martiskaisten sukuseuran kanssa tsasounan luovuttamisesta sukuseuralle (seurakunnanneuvosto 13.3.2018 18§). Sukuseura totesi, ettei tsasounan haltuunotto ole mahdollinen koska sukuseura ei ole rekisteröity yhdistys. Mahdollisuuksien mukaan sukuseuran jäsenet osallistuvat edelleen talkootöihin ja keräävät tsasounalle varoja ylläpitokustannusten kattamiseksi. Seurakunnan taloudellinen panostus kiinteistökuluihin on vähäinen. Huhuksen tsasounan kiinteistömenot vuonna 2018 olivat 580 €. Toimintatulot olivat 250 €. Seurakunnan nettomeno Huhuksen tsasounan osalta oli 330 €.

Lisähuomautuksena molempiin edellisiin todetaan, että edellä mainittujen kahden tsasounan purkamiskustannukset olisivat moninkertaiset verrattuna siihen, että molemmat kiinteistöt ovat seurakunnan omistuksessa seuraavat 10 vuotta. Purkamiskulut rakennusta kohden olisivat n. 20 000 €, molempien osalta yhteensä 40 000 €. Purkamiskustannuksia nostaa se, että toisessa kohteessa on maan alla olevia betonirakenteita sekä asbestia sisältävää kattomateriaalia. Arvion purkutyön kustannuksista antoi Pohjolan Purkutyö Oy.

Sonkajan tsasouna

Sonkajan tsasounan osalta seurakunta ei esitä muutoksia. Seurakunnanneuvosto haluaa tuoda kiinteistötyöryhmälle tiedoksi, että seurakunta on keskustellut Sonkajan

27.8.2019

kylätoimikunnan kanssa syksyllä 2017 tsasounan siirtämisestä toimikunnan omistukseen. Sonkajan kylätoimikunta kokouksessaan 28.9.2017 päätti, ettei omistussiirto ole mahdollinen. Keskustelujen tuloksena Sonkajan kylätoimikunta isännöitsijän johdolla keräsi varoja tsasounan katon uusimiseen. Kylätoimikunta osallistuu muutenkin tsasounan ylläpitoon pitämällä huolta rakennuksen kunnosta.

Edellä olevien tietojen mukaisesti seurakunta on koettanut löytää uusia mahdollisuuksia pyhäkköjen omistukseen ja niiden ylläpidon rahoitukseen.

lirontie 1, tontti

Tontista on voimassa oleva vuokrasopimus vuoteen 2042 asti. Seurakunta on neuvotellut vuonna 2012 vuokrasopimuksen uusimisen yhteydessä tontin myymisestä. Vuokralainen ei ollut halukas ostamaan tonttia. Tontin myyminen Ilomantsissa on hyvin epätodennäköistä tulevaisuudessakaan.

3. Huomioita ja kommentteja kiinteistöyöryhmän raportista

- Kiitos mittavasta työstä, jonka tuloksena on saatu paljon tietoa kirkkokunnan kiinteistöistä.
- On ensiarvoisen tärkeää muistaa, että seurakunnat ovat ennen muuta ihmisten yhteisöjä ja on syytä varoa sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat omiaan hajottamaan niitä.
- Tavoite vähentää kiinteistöjen määrä kirkkokunnassa 280:sta 72:een on erittäin kunnianhimoinen. Tehtävät päätökset eivät saisi johtaa seurakuntalaisten turhautumiseen ja siihen kokemukseen, että he ovat rasite kirkolle ja sen taloudelle. Raportin esittämä muutos on varsin suuri ja tulee väistämättä aiheuttamaan pahaa mieltä ja jopa katkeruutta seurakuntalaisten keskuudessa. Joku joutunee vastaamaan kirkon jäsenille kysymykseen, miksi juuri meidän pyhäkkömme hävitetään ja jotain toista ei, vaikka jäsenmäärä vähenee kaikkialla.
- Kirkon kiinteistöjen yhteinen korjausvelka on suuri ja se vaatii päätöksiä. Erityisen merkittävää on, että noin viidesosa korjausvelasta syntyy luostareiden ja erityisesti Valamon luostarin kiinteistömässasta. Lisäksi on todettava, että *Helsingin seurakunnan ja luostareiden korjausvelka, yhteensä 50 000 000 €, on yli puolet koko kirkon korjausvelasta.*
- Kiinteistöjen hoidon kokonaisvastuu on keskitettävä palvelukeskukseen. Tähän liittyen: mitä tapahtuu siinä tapauksessa, että kirkollishallitus ei osoita tai kykene osoittamaan asian hoitamiseen tarvittavia talous- ja henkilöresursseja.
- Keskittäminen ja verkostoituminen. Seurakunnissa toimivien joukossa on myös rakennus- ja kiinteistöalan asiantuntijoita. Heidän ammattitaitoansa pitää

27.8.2019

hyödyntää. Seurakuntalaiset auttavat, kun heitä pyydetään mukaan ja osallistetaan.

- Luottamushenkilöiden rooli muutoksessa on merkittävä.
- Päätökset eivät saa tapahtua seurakuntalaisten aktiivisuuden kustannuksella.
- Raportissa ilmenee vastakkaisasettelua harvaanasutun maaseudun ja kaupunkien välillä. Maaseudulla vapaaehtoisuus ja talkoohengessä tehtävät kiinteistöjen korjaustyöt ovat vielä mahdollisia ja tavanomaisia. Maaseudun kylissä oma rukoushuone tai tsasouna on edelleen kylien hengellisen elämän tukipylväs.
- Päätökset eivät saa hävittää kirkon kartalta eläviä kirkollisia/ hengellisiä yhteisöjä.
- Päätökset eivät saisi johtaa seurakuntalaisten passivoitumiseen vaan niillä pitäisi pyrkiä aktivointiin ja osallistamiseen.
- Pyhäköistä luopuminen on emotionaalinen asia seurakuntalaisille. Kirkko voisi luopua esitetyssä aikataulussa niistä pyhäköistä, joiden ympärillä ei enää ole elävää yhteisöä ja säästää ne, jotka ovat syrjäseudun ikääntyneiden asukkaiden ainoa mahdollinen, suora kosketus kirkkoon.
- Uudistusesitys on radikaali ja käynnistää varmasti vilkkaan keskustelun seurakunnissa.
- Uudistuksella tulee todennäköisesti olemaan vaikutusta kirkon jäsenmäärään, mutta on hyvin vaikea ennakoida mihin suuntaan.

Ilomantsissa, 27.8.2019

Ioannis Lampropoulos
kirkkoherra

